

Dariusz Mieczysław Mól

Młodzież i filantropia

Szkoła jest najlepszym miejscem do budowania kapitału społecznego. Dlatego warto pokazywać gimnazjalistom i licealistom, że nowoczesne pomaganie innym to dobra inwestycja zarówno w lokalną społeczność, jak i w samych siebie. Projekt Fundacji dla Polski „Młodzież i filantropia” wychodzi naprzeciw tym edukacyjnym potrzebom. Właśnie kończy się jego druga edycja, która objęła swoim zasięgiem szkoły z terenu całego Mazowsza.

Pilotażowa edycja projektu realizowana od października 2011 roku w dwóch warszawskich szkołach średnich przyniosła pewność, że „Młodzież i filantropia” to przedsięwzięcie, które dobrze wpisuje się w podstawę programową gimnazjów i liceów, a także buduje postawy, które są pożądane u świadomych i odpowiedzialnych obywateli. Do projektu udało się też pozyskać ważnych partnerów: wojewodę mazowieckiego, Mazowieckie Kuratorium Oświaty oraz Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

– Projekt jest niezwykle cenny, gdyż wyrabia wrażliwość i umiejętności działania dla lokalnej społeczności. Dzięki takim przedsięwzięciom szkoła może lepiej realizować swoją misję wychowawczą. Cieszymy się, że projekt został zapoczątkowany na Mazowszu – mówi Katarzyna Góralska, mazowiecki wicekurator oświaty.

– Staliśmy się partnerem projektu, gdyż promuje on działania wolontarystyczne wśród młodzieży, uczy

młodych ludzi pomagania innym i wrażliwości na ich potrzeby. A także tego, czym jest trzeci sektor. Pokazuje, że organizacje pozarządowe są obok nas i działają na rzecz lokalnych społeczności. Warto wiedzieć, że możemy im pomóc – kto wie, może kiedyś i my będziemy musieli skorzystać z ich doświadczeń – wyjaśnia Izabela Siander, pełnomocnik wojewody mazowieckiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W drugiej, kończącej się właśnie edycji projektu udział bierze 10 szkół: Gimnazjum nr 4 im. Książąt Mazowieckich w Ciechanowie, Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Grójcu, Publiczne Liceum Ogólnokształcące im. Orła Białego w Kosowie Lackim, Liceum Ogólnokształcące im. Polskiej Macierzy Szkolnej w Mińsku Mazowieckim, Zespół Szkół nr 3 w Płocku, Gimnazjum nr 6 im. Prof. Władysława Szafera w Płocku, Publiczne Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II w Pułtuskach, Publiczne Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Polskich Noblistów w Radomiu, Społeczne Liceum z Maturą Międzynarodową im. Ingmara Bergmana w Warszawie, Wielokulturowe Liceum Humanistyczne im. Jacka Kuronia w Warszawie.

– Zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania. Mamy już nawet rezerwową listę gimnazjów i liceów, które chciałyby przystąpić do projektu w następnym roku – mówi Agnieszka Sawczuk, prezes Fundacji dla Polski.

Grójec

Ciechanów

Płock

Warszawa

Dla uczniów

Projekt „Młodzież i filantropia” realizowany jest w kilku etapach. Na początku, podczas dziewięciu zajęć lekcyjnych uczniowie zapoznają się z pojęciem filantropii, dowiadują się, jak pomagać z głową i efektywnie, czym są i jak działają organizacje pozarządowe, a także rozpoznają potrzeby swojego lokalnego środowiska. W drugim etapie przystępują do działania na rzecz innych. Podzieleni na 3-5-osobowe grupy odwiedzają wybraną przez siebie lokalną organizację pozarządową, która według nich najskuteczniej rozwiązuje konkretny problem społeczny i gromadzą informacje na temat jej działalności. Włączają się także w działania na rzecz organizacji – biorą

udział w zajęciach z podopiecznymi, przygotowują projekty materiałów promocyjnych, organizują zbiórki odzieży lub zabawek – wszystko w zależności od potrzeb. Zdobyte w ten sposób doświadczenie wykorzystują do przygotowania prezentacji, którą potem przedstawiają na forum szkoły podczas wielkiego finału. Prezentacje są oceniane przez jury, w którego skład wchodzi nauczyciele, liderzy lokalnej społeczności, przedstawiciele rodziców, uczniów i instytucji publicznych. Grupa młodzieży, która przygotowuje najlepszą prezentację, zdobywa nagrodę w wysokości 5 000 zł, a następnie przekazuje ją organizacji pozarządowej – bohaterowi swojej prezentacji.

– Korzyści wynikające z uczestnictwa w projekcie „Młodzież i filantropia” dla uczniów, to głównie doskonalenie umiejętności pracy metodą projektu, kształtowanie umiejętności pracy grupowej i pracy z podziałem na role, poszerzenie stanu wiedzy na temat swojej małej ojczyzny, poznanie zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych, poznanie organizacji działających w pobliżu ich miejsca zamieszkania. Bardzo cennym doświadczeniem, kształtującym właściwe postawy społeczne, będzie też dla młodzieży możliwość przekazania pomocy finansowej dla bohaterów zwycięskiej prezentacji – w naszych warunkach to ogromna kwota – zapewnia Hanna Przesmycka, dyrektor Publicznego Liceum Ogólnokształcącego im. Orła Białego w Kosowie Lackim.

Dla umiejętności

W czasie trwania projektu młodzież uczy się współpracy w grupie, pozyskiwania i analizowania informacji, rozwiązywania problemów i przewidywania konsekwencji podejmowanych decyzji, a także przygotowywania prezentacji i wystąpień publicznych. Dowiaduje się też, że nowoczesna filantropia to zaplanowana, przemyślana i systematyczna pomoc, która przynosi pozytywną zmianę społeczną i pomaga w rozwiązaniu konkretnych problemów. Jest także dopasowana do oczekiwań, zainteresowań i aspiracji pomagających. A takie umiejętności pozwalają nie tylko realnie zmieniać rzeczywistość wokół siebie, ale również rozwijać indywidualny potencjał młodego człowieka.

– Idee wolontariatu i filantropii są fundamentami naszej zachodniej cywilizacji, pomimo że wiele osób nie zdaje sobie z tego sprawy. Wzięcie udziału w projekcie takim jak „Młodzież i filantropia” jest jak zdjęcie przeciwnianych okularów, które nie przepuszczają pozytywnej energii płynącej we wszystkich zaangażowanych w trzeci sektor. A że jest to energia niezwykle zaraźliwa,

nie można się jej opierać, gdyż nie ma przyjemniejszej rzeczy niż uśmiech osoby, której pomagamy – twierdzi Michał Roniek, uczeń z Zespołu Szkół „Bednarska” z Warszawy, którego grupa wygrała w ubiegłym roku 5 000 zł dla Towarzystwa Przyjaciół Szalonego Wózkowicza.

Dla nauczycieli

W ramach projektu nauczyciele otrzymują od Fundacji dla Polski komplet materiałów, które pozwalają im na prowadzenie zajęć w ramach całego przedsięwzięcia. Jest „Poradnik dla nauczyciela”, w którym zebrano scenariusze lekcji. Znajdują się w nim także rozdziały dotyczące np. promocji filantropii, zorganizowania w szkole wielkiego finału czy ewaluacji projektu. Także ze strony internetowej www.mlodzielifilantropia.pl pedagodzy mogą pobierać do każdej lekcji gotowe prezentacje z komentarzami, a także materiały pomocnicze, np. artykuły związane z tematem pomagania innym i organizacjami pozarządowymi, plakaty, materiały multimedialne.

– Nauczyciele, mając przed sobą przygotowany przez nas poradnik i posiłkując się materiałami ze strony internetowej, mogą samodzielnie przeprowadzić uczniów przez cały projekt – zapewnia Agnieszka Sawczuk.

– Materiały przekazane nauczycielom są bardzo szczegółowe i stanowią będą doskonałą pomoc w prowadzeniu zajęć i realizacji całego projektu. Autorzy materiałów pomyśleli o najdrobniejszych szczegółach – konspekty są przejrzyste i zrozumiałe. Dodatkowo nauczyciele uczestniczący w szkoleniu w Warszawie wykonywali zadania zespołowe, które potem będą realizować z uczniami. Myślę, że takie wcielenie się w rolę ucznia ułatwi im prowadzenie zajęć z młodzieżą. Ponadto korzyścią będzie to, że pewne elementy podstawy programowej będą w szkole zrealizowane w formie bardzo atrakcyjnej dla młodzieży. Pedagodzy będą mogli również doskonalić swoje umiejętności pracy metodą projektu – przekonuje Hanna Przesmycka.

Dla organizacji

Małe lokalne stowarzyszenia czy fundacje często są tworzone przez ludzi pragnących rozwiązywać konkretne problemy, którym nie starcza czasu, aby nagłaśniać swoją pracę. To przede wszystkim społecznicy nastawieni na określone działania. Uczniowie, którzy w projekcie „odkrywają” organizację, poznają specyfikę jej pracy i przygotowują na jej temat prezentację, budują jej wizerunek. Dzięki temu stowarzysze-

nia czy fundacje mogą zaistnieć w przestrzeni lokalnej, w danej miejscowości, stać się bardziej widoczne.

– *Lokalna społeczność będzie mogła lepiej poznać organizacje pozarządowe działające na ich terenie i problemy, którymi się zajmują oraz podejmowane przez nie działania, a organizacje pozarządowe otrzymają doskonałą możliwość promowania siebie i swoich osiągnięć. Być może, dzięki projektowi pozyskają też nowych członków czy zwolenników – mówi Hanna Przesmycka.*

– *Lokalne organizacje otrzymają pomoc nie tylko pieniężną, która jest niezwykle ważna, ale też będą mogły zyskać wolontariuszy, którzy docenią ich pracę, pomogą, wypromują. Organizacje pozarządowe są tworzone przez ludzi z pasją. Oni potrzebują nie tylko wsparcia finansowego, ale też mentalnego, uśmiechu, pomocy, dobrej rady. I to w tym projekcie będzie się działo – uważa Izabela Siander.*

– *Organizacji pozarządowych jest tyle i są tak różnorodne, że, paradoksalnie, wybór tej jednej, której chcieliśmy pomóc był najtrudniejszym etapem projektu. Byliśmy tym bardzo pozytywnie zaskoczeni. W końcu znaleźliśmy w internecie, gdzie prowadziliśmy nasze poszukiwania, Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza. Spodobało się nam ich unikatowe i ciekawe podejście do tematu niepełnosprawności. Dalsza część przygotowań do finalnej prezentacji, czyli także i odwiedzin w organizacji, były już samą przyjemnością. To jest wielka zaleta tego projektu, że każdy może wybrać organizację, jaką tylko chce, związaną np. z jego zainteresowaniami, co sprawia, że jest to miłe i interesujące doświadczenie – przekonuje Michał Roniek.*

Dla wszystkich

Ogromne zainteresowanie projektem potwierdza, że jest on bardzo potrzebny. Fundacja dla Polski chciałaby, aby w ciągu najbliższych trzech lat projekt „Młodzież i filantropia” stał się przedsięwzięciem ogólnopolskim i funkcjonował

jako model edukacyjny z zakresu wychowania obywatelskiego dla gimnazjów oraz szkół średnich, żeby stał się ważnym elementem edukacji w polskich szkołach. Potwierdzają to sami uczniowie, nauczyciele i dyrektorzy placówek oświatowych, które biorą udział w projekcie.

– *Kolejne edycje projektu będą realizowane w następnych latach przez nowe grupy uczniów gimnazjum i liceum, gdyż projekt bardzo dobrze współgra z programem nauczania WOS-u, a wręcz rozszerza ofertę programową. Dlatego zgłosiłam udział szkoły w projekcie jako innowację pedagogiczną – mówi Jadwiga Ostrowska-Dźwigala, dyrektor Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Polskiej Macierzy Szkolnej w Mińsku Mazowieckim.*

– *Szkoła niewątpliwie włączy projekt do swoich aktywności w kolejnych latach. Jest atrakcyjny, potrzebny i zaspokaja potrzeby wielu ludzi w różnym wieku. Jestem przekonana, że na stałe zagości w naszej szkole – zapewnia Katarzyna Sadowska, nauczycielka Publicznego Gimnazjum nr 2 w Pułtusku.*

– *Projekt ma duże szanse, aby zmienić świadomość młodego pokolenia, a później już dorosłych obywateli. Jesteśmy przekonani, że jeśli zaszczepimy postawy filantropijne w szkole gimnazjalnej i średniej, jeśli pokażemy młodym ludziom, że pomaganie może być konstruktywnym, zaplanowanym i długofalowym działaniem, to ta wiedza w nich zostanie, takie działania filantropijne będą dla nich później czymś oczywistym – twierdzi Agnieszka Sawczuk.*

Więcej informacji o projekcie na stronie www.mlodziezifilantropia.pl

Dariusz Mieczysław Mól jest dziennikarzem, reporterem, autorem powieści nie tylko dla dzieci pt. „Królestwo” (Egmont 2007), obecnie redaktorem naczelnym tygodnika społeczno-kulturalnego „Strefa Mińsk”.